

Kunhímzés

A kunhímzés az egyik legrégebbi fennmaradt hímzésfajtánk. A hímzést kenderből szőtt vászonra, gyapjúból font és saját maguk által festett fonallal varrták ki.

A virágok, gránátalma, tulipán és indák motívumait több színből, szín átmenetesen készítették.

„A középmező és a peremdíszek nagyobb mintái ugyanannak a színek sötétebb és halványabb árnyalataival vannak kivarrva tűfestésszerűen, egymáshoz csatlakozó vagy egymásba folyó, többnyire hamis lapos öltés sorokban. A kunsági hímzés fő színei: a rózsaszíntől a vörösön át a barnáig terjedő árnyalatok, de használták a kék árnyalatait, a zöldet és a feketét is.” (Magyar Néprajzi Lexikon)

Kunhegyesen a kunhímzés mestere, Nagy Ferencné. Diákként Kunmadarason találkozott ezzel a díszítőművészeti ággal. Kedvelt tevékenysége évekké később munkájává is vált. Az eredeti gyűjtésű mintákat hosszú éveken át varrta a Karcagi Háziipari Szövetkezetbe, bedolgozóként.

Az általa varrt motívumokat, a színek alkalmazását és sajátos öltési technikát tanítja meg az érdeklődőknek, hogy legyenek továbbvivői e sajátosan kun népi díszítőművészetnek.

Csipkeverés

Szöves

Szalmafonás

A szántás, vetés, aratás különös fontossággal bírt a nép életében, és mindenki igyekezett kivenni a részét ebből a munkából.

A szalma felhasználhatósága igen széleskörű: kötelek, tárolóedények, használati tárgyak, díszítő elemek készítésére alkalmas. Díszítőfunkciója a mai ember számára vált különösen vonzóvá. Az anyag fénye, formálhatósága változatos megmunkálási lehetőséget biztosít mindazok számára, akik a hagyományokat őrizni és továbbadni szeretnék.

Ma már elképzelhetetlen, hogy estéket töltsünk egy-egy apró tárgy elkészítésével, például a búza szárából. Szalmából, ebből az egyszerű anyagból, sok szép tárgyat lehet készíteni.

A fonásra minden gabonanövény szára alkalmas – így például a búza, a rozs, a rizs, az árpa, vagy a zabszalma. Az üreges száron ún. bogok, ízek vannak, ettől erős a tartása. A szalmaszár üreges, fala lehet puha, de lehet kemény, acélos is, meglepően teherbíró. A búzának, rozsnak a modern technikához igazodva igen sokféle fajtáját nemesítették ki a nagyobb termésátlagért, de ezzel együtt elvesztette hosszú szárát is, így fonásra legalkalmasabb a tritikálé szára lett.

Az ebből készíthető csodás fonatú tárgyak a nyarat, a nap sugarait, az aratás örömét idézik fel. A szalmafonás jellegzetes alkotása az aratókoszorú, amely az aratás utolsó napján készült el, és rendszerint a marokszedő készítette. Jellegzetes alakja: csigaszerű, korona vagy koszorú formájú. A koszorú készítése során alkalmazott fonások minden szalmából elkészített tárgyon fellelhetők.

Bagi Andrásné sík- és térbeli alkotásokat egyaránt készít szalmából. Technikai tudása párosul szépérzékével és ügyességével. Rendszeresen és intenzíven 15 évvel ezelőtt kezdett foglalkozni a szalmafonással Balogh Károlyné kisújszállási szalmafonó szakmai segítségével. 4 éve tagja a kisújszállási Csuhe és Szalmafonó Egyesületnek.

A helyi Művelődési Központban nyolc év óta vezet szalmafonó foglalkozásokat, főként gyerekeknek, de érdeklődő felnőtteknek is.

Csuhé

A változatos és nagyszámú újvilági kultúrnövény közül a kukorica volt az első, amely beilleszkedett az európai nép életébe, és nélkülözhetetlen élelmévé vált a paraszti gazdálkodásnak. Elsősorban étkezésre, állati takarmányozásra használták. A felvidéken ismert és szívesen fogyasztott étel a mákos főtt kukorica. Ezen kívül számos változatából készítettek ételeket, mint például a ledarált kukoricából a kukoricakását.

A kukoricát borító leveleket nevezzük csuhénak, amit törés után fosztottak le. A csuhéból használati tárgyakat, kosarakat, szatyrokat, néhol székeket készítettek.

A csuhét áztatják, majd megsodorják, így teszik alkalmassá nagy terhek bírására. Ezen kívül

játékokat, babákat, dísz tárgyakat készítettek a szebb levelekből

Ulicsni Árpádné nyugalmazott óvónő, mesteri szintre emelte a csuhé megmunkálásának fortélyait. A tevékenységgel gyermekkorában ismerkedett meg. Mindig szerette a természetes anyagokból készített tárgyakat, így magának és az óvodásainak is szívesen készített csuhéból babákat, játékokat, karácsonyfadíszeket.

Művészi szinten 1990-óta foglalkozik a népművészet ezen ágával. Csuhészobrai emberi ábrázolások, sajátos élethelyzetek kifejeződései. Művei a paraszti élet meghatározó eseményeit életképekben jelenítik meg: a kenyérsütés folyamatát a vetéstől az aratásig, vagy az emberi sors történéseit, főbb fordulópontjait (születés, gyermekkor, udvarlás, házasság). Szobrai közt a magyar királyok, 48-as katonák, bibliai jelentek is felsorakoznak.

Műveivel, több kiállításon részt vett. Kiemelkedő alkotói tevékenységét 2010-ben a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei „Művészeti Közalapítvány Elismerő díja”-val és Pro Cultura Kunhegyes díjjal is elismerték.

Évek óta számos foglalkozáson, játszóházban tanítja a mesterséget minden korosztálynak. Formavilága egyedi, fantáziája kifogyhatatlan, minden foglalkozáson képes elvarázsolni apró, tökéletesen kidolgozott alkotásaival a tanulni vágyókat.

Fazekasság

Design

A lakások berendezése, apró használati és dísz tárgyakkal, régi keletű elfoglaltság. Megtalálható mind a népi lakásokban, mind a polgári lakásoknál. Mindig a kor stílusához alkalmazkodva készültek a kiegészítő tárgyak. A lakások apró darabjai mutatják meg az ott lakó egyéniségét, ízlését.

Napjainkban ismét divatossá vált saját készítésű tárgyakkal körülvenni magunkat, megajándékozni ismerőseinket. A klub keretében lehetőség van elkészíteni saját elképzelés alapján különböző anyagokból lakberendezési és használati tárgyakat, megismerni a textílfestést, gyertyaöntést, mozaikkészítést egyedi szobrok, ajándéktárgyak és ékszerek készítése keretében.

A legfőbb szempont a kreativitás.

Képzőművészet

Mazsorett

Citera

Ez az egyszerű, „fadoboz formájú húros hangszerkezet” régen az egyszerű parasztemberek hangszere volt. Valaha igen kedvelt volt ez a hangszer, a falvak és tanyák téli estéinek legmeghatározóbb közösségi mozgatója. Az idős emberek elmondása szerint egy szál citerával, egy jó lúdtollal a kanapén ülve, hajnalig tartó citerabálokat teremtettek a jó zenészek

önmaguk és a tanyaszomszédok számára. Alkalom pedig mindig volt a nehéz munkát követően a jó hangulatú mulatozásra: a disznótorok, a névesték összehozták az embereket, főként, ha a citera is szólt.

Kunhegyesen máig felidézhetők nagyhírű citerás egyéniségek, mint például a „Tizenegyujjú” Kovács, és természetesen a helyi citerazenekar is nyomot hagyott a népzenei hagyományainkban. Jelenleg a Hajdina citerazenekar tagjai éltetik a hangszeres népzenenek ezt az ágát, sokat megőrizve a kilencvenedik évét is betöltött Kéri Mátyás bácsitól tanultakból.

A citerakör foglalkozásain szeretnénk a gyerekekkel megismertetni a hangszer használatát, a népzenelésben rejlő sokféle kifejezésmódot, a népdalok sokszínűségét, az együttzenélés örömteli élményét. Ebben Kissné Csűr Ágnes lesz a gyerekek segítségére, aki gyermekkora óta citerázik, tagja a Hajdina citerazenekarnak, évente országos népzenei táborokban fejleszti hangszeres tudását.